

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

ACTIUNEA nr. 3952
din 28 iulie 2022

EXPUNEDRE DE MOTIVE

Situația demografică a României

Situația demografică a României este una critică, atât ca număr total de persoane, cât și ca pondere a tinerilor activi din punct de vedere economic din totalul populației. Contextul economic precar, combinat cu o fiscalitate dintre cele mai ridicate, a determinat o descreștere abruptă a numărului de nou născuți (rata fertilității), dar și o creștere a emigrației spre țările mai dezvoltate, mai ales a tinerilor.

Singura soluție pentru rezolvarea acestei crize este crearea unui cadru fiscal prietenos pentru familiile cu copii, concretizată printr-o reducere progresivă a impozitelor și taxelor în raport cu numărul de copii pe care o persoană fiscalizată îi are în întreținere.

Un scop al reducerii progresive a taxării și impozitării în raport cu numărul de membri ai unei familii este acela de a reduce riscul de sărăcire la care sunt expuse în principal familiile numeroase.

Unul dintre mijloacele implementării acestui tip de filosofie fiscală etică este impozitul pe terenurile aflate în proprietatea unei persoane fizice. Prin deducerea progresivă a impozitului pe teren se va crea un cadru fiscal prietenos și etic, având ca efect încurajarea familiilor de a avea mai mulți copii și de a dobândi terenuri intravilane și extravilane destinate locuirii sau activităților economice.

Ca atare acest timp de impozitare este un mijloc de acțiune pentru incluziunea socială a familiilor numeroase.

Practicând aceeași impozitare a terenurilor fără a ține seama de numărul de copii care se află în întreținerea proprietarului a dus și duce la polarizarea socială și la mărirea unor grupuri sociale vulnerabile.

O altă consecință a prezentei inițiative legislative va fi încurajarea pieței imobiliare, a agriculturii de tip familial, a unei dezvoltări urbane și rurale durabile.

Aceste măsuri fiscale sunt motivate în principal de riscul sărăciei și fenomenul îmbătrânirii demografice, care este prezent, în mod deosebit, în România, unde se înregistrează un declin natural și o îmbătrânire excesivă a populației. După aproape 30 de ani de la schimbările politice, economice și sociale care au marcat Europa la sfârșitul deceniului al nouălea și începutul deceniului al

zecelea, peisajul economic și social al țărilor central și est europene - între care și România - s-a modificat radical, iar aceste schimbări și-au pus amprenta și asupra evoluțiilor demografice. Două fenomene au contribuit la accelerarea rapidă a îmbătrânirii populației în aceste țări - scăderea natalității și creșterea migrației internaționale.

Din datele statistice de la nivel național și european se distinge în mod clar că suprafețele de teren și de locuit disponibile per persoană și venitul per membru de familie scade odată cu creșterea numărului de membri, rezultând o rată a sărăciei relative foarte mare în cazul familiilor numeroase.

Rezultatele cautării - Rata sărăciei relative, după tipul gospodăriei

Tipul gospodăriei	Ani		
	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020
	UM: Procente		
	Procente	Procente	Procente
Total persoane	23,5	23,8	23,4
Gospodării fara copii dependenti	19,2	20,4	20,8
Persoana singura de sex masculin	23,5	24,5	25,6
Persoana singura de sex feminin	37,2	41,5	40,8
2 adulti în varsta de sub 65 ani	15	15,9	16,5
Gospodării cu copii dependenti	27	26,4	25,4
2 adulti cu 3 si mai multi copii	53,4	61,3	55,3
3 si mai multi adulti cu copii	24,4	23,7	25,9

Legenda: '-' - date lipsa; 'c' - date confidentiale; 9999,00 - normal - date definitive; 9999,00 - ingrosat subliniat - date semidefinite; 9999,00 - ingrosat - date revizuite; 9999,00 - subliniat - date provizorii

© 1998 - 2018 INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA

În plus fiscalizarea din România a familiilor tinere și numeroase este cea mai mare din Uniunea Europeană. Spre susținerea celor expuse mai sus vom expune în continuare date statistice detaliate.

1. Structura populației. Evoluția în raport cu țările Europei

1.1. Perioada 1990 - 2004

1.1.1. Structura pe grupe de vârstă și raportul de dependență

Ponderea tinerilor în vârstă de 0-14 ani: de pe locul 6 între cele mai tinere țări pe locul 19 (1990-2004).

În anul 1990, cu o pondere a populației tinere (0-14 ani) de 23,7% în totalul populației, România se afla printre cele mai tinere țări (locul 6) prin prisma acestui criteriu, fiind întrecută de Irlanda cu 27,4%, Cipru 26%, și Polonia, Slovacia și Islanda cu ponderi în jurul a 25%. Cele mai reduse ponderi ale populației tinere înregistrau Germania 16%, Italia 16,8%, Danemarca, Luxemburg, Austria și Suedia cu aproximativ 17%. Ponderea populației tinere din România din anul 1990 era net superioară mediei EU 25: 23,7% față de 19,2%. Vom ajunge în 2004 la aceeași cifră cu media EU 25: 16,4%, România clasându-se pe locul 19.

Cele mai tinere țări în 2004 erau Islanda, Irlanda, Macedonia și Cipru, cu ponderea tinerilor cu vârste de 0-14 ani peste 20%, în timp ce cele mai sărace țări cu populație tânără erau: Italia, Bulgaria, Spania, Slovenia și Germania (cu ponderi sub 15%).

1.1.2. Ponderea vârstnicilor de 65 ani și peste: de pe locul 2 (a doua cea mai puțin îmbătrânită țară) pe locul 10 (1990-2004).

Alături de Slovacia, în anul 1990 România era a doua cea mai puțin îmbătrânită țară europeană, după Polonia: 10,3% proporția persoanelor de 65 de ani și peste. Cu ponderi apropiate se înscriau și Slovenia, Islanda, Lituania și Cipru. Ponderi mari înregistrau Suedia – 17,8%, Norvegia – 16,3%, Marea Britanie și Danemarca (peste 15%). Față de media EU 25, România stătea net mai bine: 10,3% față de 13,9%. În anul 2004, deși rămâne în continuare o țară cu un procent redus de vârstnici (14,4% față de 16,5% media EU 25), România se depărtează de locul pe care-l ocupase în urmă cu 15 ani între țările europene din acest punct de vedere: locul 10, cu ponderi sub 12% fiind Macedonia, Irlanda, Slovacia, Islanda și Cipru. Cu ponderi mari ale populației vârstnice apăreau în anul 2004 Italia – 19,2%, Germania – 18%, Suedia, Belgia și Bulgaria: peste 17%.

Polonia cu pondere de peste 54%. La polul opus, țări cu proporții mari ale persoanelor active erau Luxemburg, Germania, Olanda, Italia, Slovenia, Elveția (între 44-46%). 15 ani mai târziu, România era pe locul 5 ca țară cu cea mai slabă presiune asupra populației active, cu 45 persoane inactive ce revin la 100 de indivizi în vârstă de muncă, valori mai mici fiind în Slovacia, Republica Cehă (41%), Slovenia (42,1%), Polonia (43,3%). România se situa cu 4 puncte procentuale mai jos decât media EU25 de 49% și mult mai departe de țările cu valorile maxime înregistrate pentru raportul de dependență: Suedia, Franța, Norvegia: peste 53%, Belgia, Islanda, Marea Britanie, Danemarca și

Italia: între 50 și 53%.

1.2.1. Indicatorii fertilității

Caracteristica dominantă și îngrijorătoare în același timp a evoluției demografice din perioada postdecembristă o constituie scăderea fertilității, fiind însoțită și de restructurarea modelului de fertilitate.

Fertilitatea românească a fost dintotdeauna una precoce, asociată unui model omolog al căsătoriei, ambele fiind caracteristice modelului est-european. În condițiile scăderii rapide a fertilității în primii ani ai deceniului XX, caracterul precoce al acestui fenomen s-a accentuat, reducându-se vârsta medie a femeilor la nașterea unui copil. Începând cu anul 1995, se constată o creștere constantă a ponderii fertilității la vârstele mai mari de 25 de ani.

Curba ratelor de fertilitate s-a delimitat deja de modelul timpuriu, având caracteristicile modelului etalat, înregistrând valorile cele mai ridicate la grupa de vârstă 25-29 ani, fiind o fază intermediară în atingerea modelului tardiv, care este specific populațiilor occidentale. Întârzierea fertilității, conjugată cu creșterea vârstei la prima căsătorie, elimină bănuiala unor manifestări conjuncturale, punctuale, înscriindu-se ca tendințe pe termen lung. Copii mai puțini, unul de preferință, și născuți la vârste mai înaintate, se constată ca modelul reproductiv al cuplurilor românești.

Concentrarea născuților-vii la vârste sub 29 de ani, corelată cu analiza distribuției născuților-vii după rang, duce la concluzia că micșorarea numărului de născuți-vii nu se datorează atât de mult incidenței comportamentului de a nu avea copii sau amânării nașterii primului născut, cât suprimării nașterii copiilor de rang II și superior. Modelul de natalitate, în prezent, în România este cel al copilului unic.

1.2.2. Rata totală de fertilitate: de pe locul 13 pe locul 22 (una dintre cele mai mici rate de fertilitate din Europa) (1990-2003).

Se poate constata că descendența finală a generațiilor tinere se îndepărtează tot mai mult de nivelul de înlocuire simplă a generațiilor, trecând de la 1,8 copii născuți de o femeie în cursul vieții fertile la doar 1,3 copii.

În anul 1990, România se afla deasupra mediei europene (1,64 copii născuți, în medie, de o femeie în decursul perioadei fertile) cu valoarea de 1,83 copii. Scăderea accentuată a fertilității în România face ca în anul 1993 valoarea ratei totale de fertilitate să egaleze media la nivelul EU 25, de 1,45 copii la o femeie în vârstă fertilă, până în anul 2004 scăzând sub valoarea indicatorului la nivelul EU 25: 1,27 în România față de 1,48 în EU 25. „Producția de vieți” era foarte intensă în

1990 în țări europene precum Cipru – 2,42 copii la o femeie, Suedia – 2,13 copii, Irlanda – 2,11, Slovacia, Estonia, Polonia, Lituania și Letonia cu aproximativ 2,1 copii la o femeie în vârstă fertilă.

România ocupa un onorabil loc 13, deși nu atingea cifra magică de 2 copii la o femeie în vârstă fertilă, care ar fi permis înlocuirea generațiilor. Cele mai sărace țări în nou-născuți raportat la femeile de vârstă fertilă erau Italia – 1,33 copii, Spania – 1,36, Grecia – 1,39, Germania, Slovenia, Austria sub 1,5 copii. De remarcat că rata totală de fertilitate pe care o încerca România în 2003 (1,27 copii la o femeie în vârstă fertilă) nu fusese atinsă de nici o țară europeană în 1990 (minima era de 1,33 copii în Italia).

Între timp însă, vremurile s-au schimbat și pentru multe alte țări. România ocupă al 22-lea loc în clasamentul țărilor europene, dar în urma ei mai sunt țări la care valoarea acestui indicator este și mai redusă: Republica Cehă – 1,18 copii, Slovenia, Slovacia cu 1,2 copii, Bulgaria, Lituania și Ungaria cu puțin peste nivelul de 1,2 copii la o femeie în vârstă fertilă.

Sursa textului asociat datelor statistice expuse mai sus: Evoluția demografică a României –convergență sau periferizare de Adriana Veronica Litră

<http://store.ectap.ro/articole/43.pdf>

Sursa datelor statistice: Eurostat

<https://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/submitViewTableAction.do>

Anexe

Indicatorii structurii populației în țările europene, 1990 și 2004

Tabela 1

	Proporția pop. 0-14 ani		Proporția pop. 65 ani și peste		Rap. Dep. I [*]		Rap. Dep. al tinerilor ^{**}		Rap. Dep. al vârstnicilor ^{***}	
	1990	2004	1990	2004	1990	2004	1990	2004	1990	2004
EU 25	19,2	16,4	13,9	16,5	49,6	48,9	28,8	24,4	20,8	24,5
Belgia	18,1	17,3	14,8	17,1	49,1	52,5	27,0	26,4	22,1	26,1
Republica Cehă	21,7	16,2	12,5	13,9	52,0	41,2	33,0	21,5	19,0	19,7
Danemarca	17,1	16,9	15,6	14,9	48,7	51,0	25,5	28,5	23,2	22,5
Germania	16,0	14,7	14,9	18,0	44,7	48,7	23,1	21,9	21,6	26,8
Estonia	22,3	16,6	11,8	15,9	51,2	48,0	33,7	24,5	17,5	23,5
Spania	20,2	14,5	13,4	16,6	50,8	45,6	30,5	21,1	20,2	24,5
Franța	20,1	18,6	13,9	16,4	51,6	53,7	30,5	28,5	21,1	25,2
Irlanda	27,4	20,9	11,4	11,1	63,3	47,1	44,7	30,7	18,6	16,4
Italia	16,8	14,2	14,7	19,2	46,0	50,2	24,5	21,3	21,5	28,9
Cipru	26,0	20,0	10,8	11,9	58,4	46,9	41,2	29,4	17,2	17,5
Letonia	21,4	15,4	11,8	16,2	49,8	46,1	32,1	22,5	17,7	23,6
Lituania	22,6	17,7	10,8	15,0	50,1	48,6	33,9	26,2	16,2	22,3
Luxemburg	17,2	18,8	13,4	14,1	44,2	49,0	24,9	28,0	19,3	21,0
Ungaria	20,5	15,9	13,2	15,5	51,0	45,7	31,0	23,1	20,9	22,8
Olanda	18,2	18,5	12,8	13,6	45,0	47,9	26,4	27,4	18,6	20,5
Austria	17,5	16,3	14,9	15,5	48,0	46,8	26,0	24,0	22,1	22,8
Polonia	25,3	17,2	10,0	13,0	54,4	43,3	39,0	24,7	15,4	18,6
Portugalia	20,8	16,7	13,2	16,8	51,6	48,3	31,6	23,3	20,0	24,9
Slovenia	20,9	14,6	10,6	15,0	46,1	42,1	30,6	20,8	15,5	21,4
Slovacia	25,5	17,6	10,3	11,5	55,8	41,0	39,6	24,8	16,0	16,3
Finlanda	19,3	17,6	13,3	15,6	48,5	49,7	28,7	26,4	19,8	23,9
Suedia	17,8	17,8	17,8	17,2	55,4	53,8	27,7	27,4	27,7	26,4
Marea Britanie	18,9	18,3	15,7	16,0	52,9	52,1	29,0	27,8	24,0	24,3
Bulgaria	20,5	14,2	13,0	17,1	50,4	45,5	30,9	20,6	19,5	24,9
România	23,7	16,4	10,3	14,4	51,5	44,8	36,0	23,8	15,6	20,9
Islanda	25,0	22,6	10,6	11,8	55,2	52,4	38,8	34,5	16,4	17,9
Norvegia	18,9	19,9	16,3	14,7	54,4	53,0	29,2	30,4	25,2	22,5
Elveția	17,0	16,5	14,6	15,7	46,2	47,5	24,9	24,3	21,3	23,2
Macedonia	:	20,5	:	10,7	:	45,3	:	29,7	:	15,6

* Raportul de dependență I: Populația în vârstă de 0-14 ani și 65 ani și peste, la populația 15-64 ani.

** Raportul de dependență al tinerilor: populația cu vârsta 0-14 ani la populația 15-64 ani.

*** Raportul de dependență al vârstnicilor: populația de 65 ani și peste la populația 15-64 ani.

Sursa: date EUROSTAT.

1.2. Perioada 2003 - 2020

În perioada 2003 - 2020 s-a accentuat caracterul negativ ale indicatorilor demografici: structura pe grupe de vârstă și raportul de dependență (îmbătrânirea populației s-a accentuat) și indicatorii fertilității (au scăzut), după cum se poate constata din datele statistice oficiale expuse în continuare.

1.2.1. Ponderea tinerilor în vârstă de 0-14 ani: de pe locul 6 între cele mai tinere țări pe locul 24 (1990-2020).

Proporția populație de 0-14 ani a continuat să scadă de la 17,5 la 15,7, una dintre cele mai mici dintr-o Europă cu tendință evidentă de îmbătrânire. ajungând pe locul 24.

INDIC_DE	Proportion of population aged 0-14 years						
TIME/GEO	European U	Bulgaria	Cyprus	Hungary	Poland	Romania	Slovakia
2004	16.2	14.1	20.4	15.9	17.2	17.5	17.6
2005	16.0	13.7	19.9	15.6	16.7	17.5	17.1
2006	15.8	13.4	19.4	15.4	16.2	16.9	16.7
2007	15.6	13.2	18.9	15.2	15.8	16.9	16.2
2008	15.5	13.1	18.2	15.0	15.5	16.3	15.9
2009	15.4	13.1	17.7	14.9	15.3	15.8	15.6
2010	15.4	13.2	17.2	14.7	15.3	15.8	15.5
2011	15.4	13.2	16.8	14.6	15.3	15.8	15.4
2012	15.4	13.4	16.5	14.5	15.1	15.8	15.4
2013	15.4	13.6	16.4	14.4	15.1	15.7	15.4
2014	15.3	13.7	16.3	14.4	15.0	15.5	15.3
2015	15.3	13.9	16.4	14.5	15.0	15.5	15.3
2016	15.3	14.0	16.4	14.5	15.0	15.5	15.3
2017	15.2	14.1	16.3	14.5	15.1	15.6	15.5
2018	15.2	14.2	16.2	14.5	15.2	15.7	15.6
2019	15.2	14.4	16.1	14.5	15.4	15.7	15.7
2020	15.1	14.4	16.0	14.5	15.4	15.7	15.8

1.2.2. Ponderea vârstnicilor de 65 ani și peste: de pe locul 2 (a doua cea mai puțin îmbătrânită țară) pe locul 22 (1990-2020)!

Proporția populație de 65 de ani și peste a continuat să crească și după 2004, de la 14,1 la 18,9, una dintre cele mai mari dintr-o Europă îmbătrânită. ajungând pe locul 22.

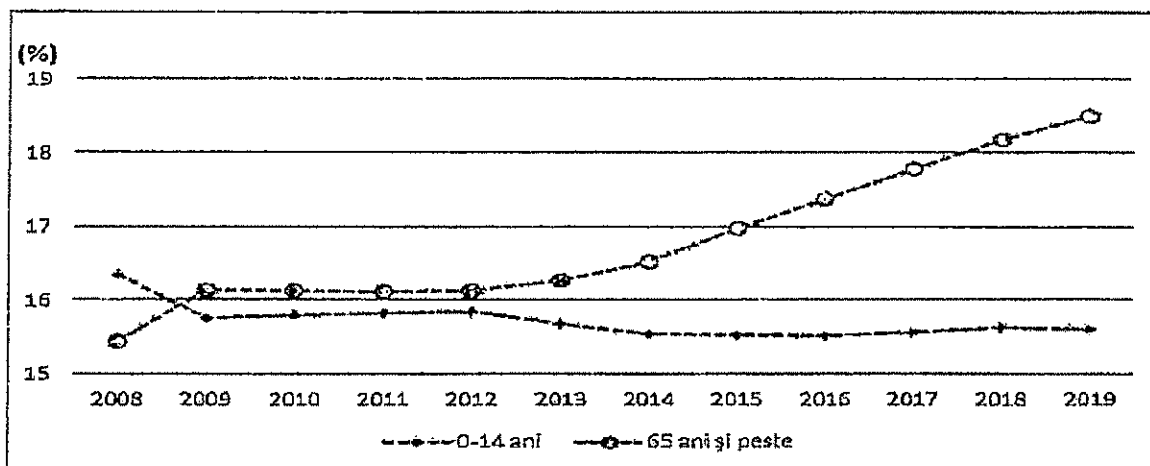
INDIC_DE	Proportion of population aged 65 years and more						
TIME/GEO	European U	Bulgaria	Cyprus	Hungary	Poland	Romania	Slovakia
2004	16.4	17.3	11.9	15.5	13.0	14.1	11.6
2005	16.7	17.4	12.1	15.6	13.1	14.2	11.7
2006	16.9	17.5	12.2	15.8	13.3	14.7	11.8
2007	17.1	17.6	12.4	15.9	13.4	14.7	12.0
2008	17.3	17.8	12.4	16.2	13.5	15.4	12.1
2009	17.4	18.0	12.5	16.4	13.5	16.1	12.2
2010	17.6	18.2	12.5	16.6	13.6	16.1	12.4
2011	17.8	18.5	12.7	16.7	13.6	16.1	12.6
2012	18.0	18.8	12.8	16.9	14.0	16.1	12.8
2013	18.3	19.2	13.2	17.2	14.4	16.3	13.1
2014	18.7	19.6	13.9	17.5	14.9	16.5	13.5
2015	19.0	20.0	14.6	17.9	15.4	17.0	14.0
2016	19.3	20.4	15.1	18.3	16.0	17.4	14.4
2017	19.7	20.7	15.6	18.7	16.5	17.8	15.0
2018	20.0	21.0	15.9	18.9	17.1	18.2	15.5
2019	20.2	21.3	16.1	19.3	17.7	18.5	16.0
2020	20.6	21.6	16.3	19.9	18.2	18.9	16.6

În România, schimbările demografice vizează în special structura pe grupe de vârstă a populației, creșterea ponderii persoanelor în vârstă ridicând probleme economice și sociale deosebite.

Structura pe vârste a populației rezidente din România poartă amprenta caracteristică a unui proces de îmbătrânire a populației, cauzat în principal de scăderea natalității, care a determinat reducerea absolută și relativă a populației tinere (0-14 ani).

Figura 1.7. Ponderea populației de 0-14 ani și a populației de 65 ani și peste în totalul populației rezidente, la 1 ianuarie, în perioada 2008-2019^P

Sursa: INS, Cercetarea statistică privind populația rezidentă

Raportul de dependența demografică a fost la 1 ianuarie 2019 de 51,9 persoane dependente la 100 persoane adulte, în creștere față de 1 ianuarie 2010 (46,9), Accentuarea procesului de îmbătrânire demografică este argumentată de creșterea în perioada 2010-2019 a indicelui de îmbătrânire demografică: 118,8 persoane vârstnice (65 ani și peste) la 100 copii (0-14 ani) la 1 ianuarie 2019 față de 102,1 la 1 ianuarie 2010.

Tabel 1.3. Raportul de dependență demografică și indicele de îmbătrânire demografică la 1 ianuarie 2010-2019^P

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Indicele de îmbătrânire demografică	102,1	101,8	101,8	103,8	106,3	109,3	112,1	114,4	116,3	118,8
Raportul de dependență demografică	46,9	47,0	47,0	47,0	47,2	48,2	49,0	50,0	51,1	51,9

Sursa: INS, Cercetarea statistică privind populația rezidentă

Notă: Indicatorii sunt calculați la 100 de persoane adulte, respectiv la 100 de copii

2. Emigrația

În perioada care a urmat după anul 1989, cel mai important și mai vizibil efect al migrației internaționale a fost scăderea populației rezidente și îmbătrânirea populației, prin antrenarea în migrație mai ales a populației tinere, persoanele care

Copiii cu vârsta mai mică de 15 ani au emigrat în număr mai mare în anul 2017 decât în anul precedent (27,5 mii reprezentând 12,5% din total, respectiv 21,1 mii ce reprezentau 10,2% din totalul emigranților în anul 2016).

Persoanele adulte din intervalul de vârstă 25-54 ani reprezentau peste trei sferturi din total (76,2% în anul 2016 și 79,0% în 2017). Tinerii între 18 și 24 ani aveau ponderi mult mai mici (16,2% în 2016 și 13,5% în 2017), iar persoanele de 55 ani sau mai mult de doar 6,1% în 2016 și 6,3% în 2017. Copiii sub 18 ani reprezentau sub 2,0% din total.

Tabelul 6. Fluxul de emigranți, în perioada 2015-2017

- persoane -

	2015	2016	2017 ¹⁾
Total	194718	207578	219327
Grupe de vârstă			
Sub 15 ani	20185	21107	27482
15-19 ani	10155	14424	12994
20-24 ani	32055	40557	31783
25-29 ani	47756	35224	37457
30-34 ani	25815	24157	26027
35-39 ani	19915	21662	21110
40-44 ani	14149	17976	17736
45-49 ani	9054	14987	17315
50-54 ani	5599	6145	9472
55-59 ani	4717	5229	8228
60 ani și peste	5318	6110	9723
Țara de destinație			
din care:			
Austria	8000	12400	10700
Danemarca	4200	5052	4000
Franța	2500	6000	6000
Germania	25000	28000	29000
Italia	44209	42248	44000
Marea Britanie	54412	55474	51000
Olanda	2800	2800	3000
Spania	28382	27909	29600

Această migrație s-a desfășurat în mod evident spre țări cu un nivel economic mai ridicat, dar și cu o taxare a celor cu copii în întreținere mai mică.

3. Număr de membrii per familie

Remarcăm media foarte mică reprezentat de copiii per familie, doar 0,395 în 2019.

Numărul de membrii per familie a scăzut per ansamblu, dar mai ales pentru segmentul de vârstă reprezentat de minori, cu aprox. **25%** din 2001 până în 2019, și segmentul de vârstă tânără (15 - 24 ani) cu aprox. **40%** (!) din 2001 până în 2019. Procentul de persoane vârstnice per familie a crescut cu aprox. 30% din 2001 până în 2019.

ABF - Grupe de varste ale membrilor componentii ai gospodariilor						
UM: Numar persoane						
Numar persoane	Anul 2001	Anul 2005	Anul 2009	Anul 2013	Anul 2016	Anul 2019
Total	2,885	2,938	2,905	2,857	2,648	2,585
Sub 15 ani	0,513	0,482	0,440	0,426	0,406	0,395
Procent Sub 15 ani	100,000	90,058	85,770	83,041	79,142	76,998
15 - 24 ani	0,457	0,455	0,415	0,345	0,294	0,287
Procent 15 - 24 ani	100,000	99,562	90,810	75,492	64,333	62,801
25 - 49 ani	1,052	1,085	1,077	1,107	0,993	0,926
Procent 25 - 49 ani	100,000	103,137	102,376	105,228	94,392	88,023
50 - 64 ani	0,470	0,503	0,540	0,546	0,493	0,497
Procent 50 - 64 ani	100,000	107,021	114,894	116,170	104,894	105,745
65 ani si peste	0,393	0,432	0,433	0,432	0,462	0,481
Procent 65 ani si peste	100,000	109,924	110,178	109,924	117,557	122,392

La procentul reprezentat de persoanele sub 30 de ani în cadrul unei familii, România se plasează pe un loc codaș, 24, din 27 de țări, în timp ce la procentul de persoane de peste 65 de ani în cadrul unei familii România se plasează pe locul 14.

Structure of household population by age of the reference person - experimental statistics [icw_car_01]					
Last update	08,02,21				
Source of data	Eurostat				
UNIT	Percentage of total population				
TIME	2015				
GEO/AGE	Less than 30 years	From 45 to 54 year	From 55 to 64 year	From 65 to 74 year	75 years or over
Denmark	13,6	18,1	17,4	16,3	12,6
Sweden	13,6	17,3	16,1	14,2	14,4
Finland	12	16,5	17,5	16	14,7
Netherlands	10,8	20,1	18,2	14,4	12,6
United Kingdom	9,8	19,6	16,5	14,6	13,6
Estonia	8,2	17,4	18,3	14,1	15,8
France	8,1	18	18,3	15,9	16,2
Austria	7,9	23,1	18,4	13,7	14,6
Germany (until	7,2	21,8	19,2	13,5	15,4
Lithuania	6,4	19,1	19,5	15,4	16,9
Latvia	6,2	18,1	19,1	16,3	17,1
Belgium	6,1	21,4	18,2	13,5	14,3
Cyprus	5,5	21	18,7	12,8	11,9
Poland	4,9	17,8	20,9	15,3	13,3
Luxembourg	4,6	25,3	17,8	13,7	9,2
Czechia	4,5	17,9	18,1	18	13,9
Hungary	4,1	19,6	23,5	16,1	13,8
Bulgaria	3,6	18,3	19,9	19	17,1
Ireland	3,6	23,6	19,2	14,2	11,3
Greece	3,3	19,6	18,8	18	18,9
Portugal	3,2	20,7	18	16,4	17,8
Malta	3,1	17,7	21,1	19,3	13,6
Slovenia	3,1	20,7	20,5	15,9	14,4
Romania	3	20,2	19,9	15,4	15,9
Spain	2,3	21,2	18,1	14,4	16,2
Croatia	2,1	19,3	21,7	17,6	17,9
Slovakia	2	19,4	21,9	17	10,8

4. Bugete de Familie

Un factor important în apariția și intensificarea stării de sărăcie îl constituie existența și numărul copiilor aflați în întreținerea gospodăriei din care face parte persoana respectivă.

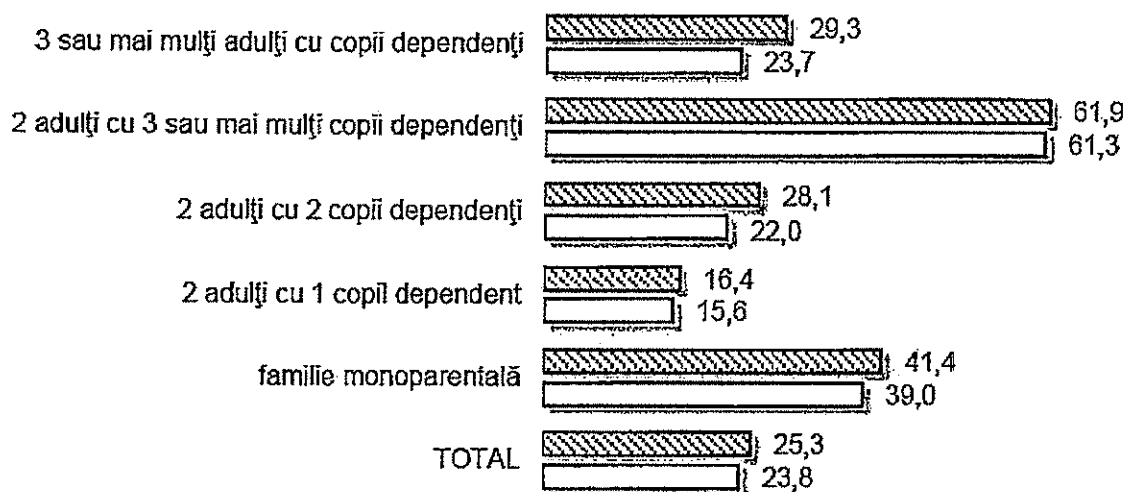

Sărăcia este mai frecventă în rândul persoanelor care trăiesc în gospodăriile cu copii dependenți (în anul 2019 a atins 26,4%), decât în cazul celor care trăiesc în gospodăriile fără copii (20,4% în ultimul an).

În anul 2019, dintre gospodăriile cu copii dependenți, cele mai puternic afectate de sărăcie au fost gospodăriile numeroase formate din 2 adulți cu 3 sau mai mulți copii dependenți (peste 3 din 5), familiile monoparentale, părinte singur cu cel puțin un copil dependent (aproape două din cinci), a celor de 3 sau mai mulți adulți cu copii dependenți (aproape un sfert), dar și persoanele din gospodăriile formate din 2 adulți cu 2 copii dependenți (mai mult de unul din cinci).

În comparație cu acestea, gospodăriile formate din 2 adulți și 1 copil dependent au fost afectate de sărăcie într-o măsură mai redusă (15,6%).

Figura 5. *Rata sărăciei după tipul gospodăriei, în anii 2016 și 2019 (%)*

În ceea ce privește gospodăriile fără copii dependenți, în aceeași perioadă analizată, s-a observat o creștere a nivelului riscului de sărăcie al acestora cu 2,1 puncte procentuale.

Dacă în anul 2019 nu s-ar fi plătit pensiile și celelalte transferuri sociale, aproape jumătate din populație (45,2%) s-ar fi situat sub pragul sărăciei relative

Rata sărăciei după tipul gospodăriei din care fac parte persoanele:

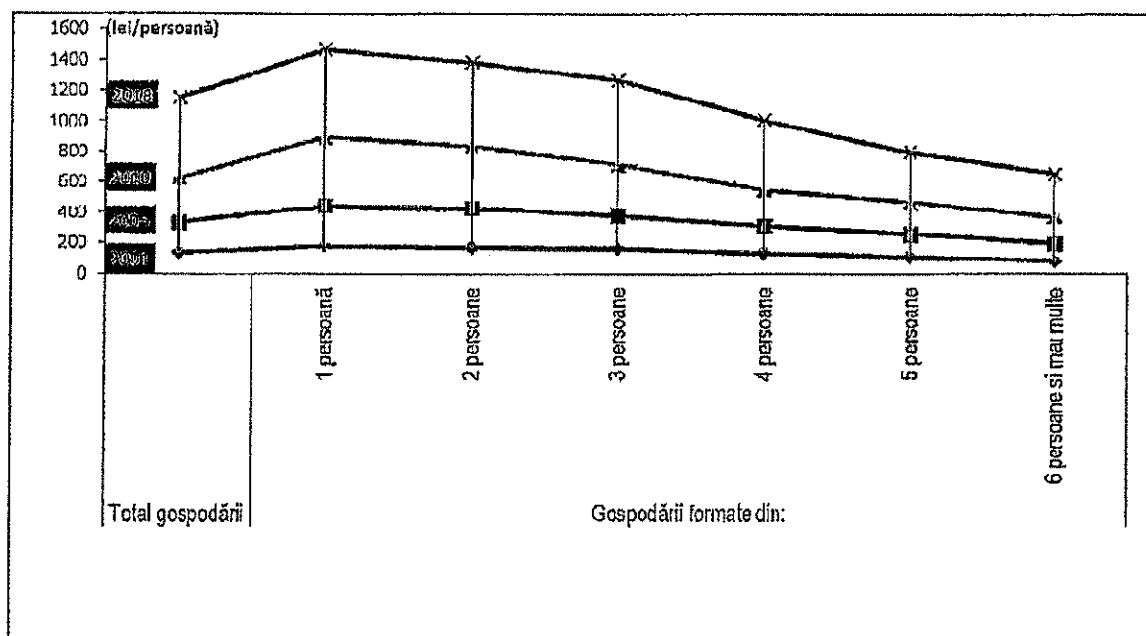
	Anul	Rata sărăciei
Gospodării cu copii dependenți	2016	30,8
	2017	28,1
	2018	27,0
	2019	26,4
din care:		
un adult cu cel puțin 1 copil dependent (familie monoparentală)	2016	41,4
	2017	31,2
	2018	41,6
	2019	39,0
2 adulți cu 1 copil dependent	2016	16,4
	2017	13,2
	2018	15,4
	2019	15,6
2 adulți cu 2 copii dependenți	2016	28,1
	2017	26,3
	2018	26,6
	2019	22,0
2 adulți cu 3 sau mai mulți copii dependenți	2016	61,9
	2017	61,9
	2018	53,4
	2019	61,3

Cu cât dimensiunea gospodăriei este mai mare, cu atât nivelul veniturilor disponibile pe o persoană este mai mic, iar creșterea în timp este mai lentă. În țara noastră, în anul 2018, nivelul veniturilor disponibile medii ale gospodăriilor formate din cel puțin șase membri se află la 44,8% din nivelul veniturilor disponibile medii înregistrate de gospodăriile formate dintr-o singură persoană.

De asemenea, veniturile disponibile sunt invers proporționale cu numărul de copii din gospodărie: cu cât sunt mai mulți copii în gospodărie, cu atât scad veniturile disponibile medii pe persoană. Pentru gospodăriile fără copii, veniturile disponibile medii pe persoană sunt aproape cu o treime mai mari (28,4%) comparativ cu cele care au copii.

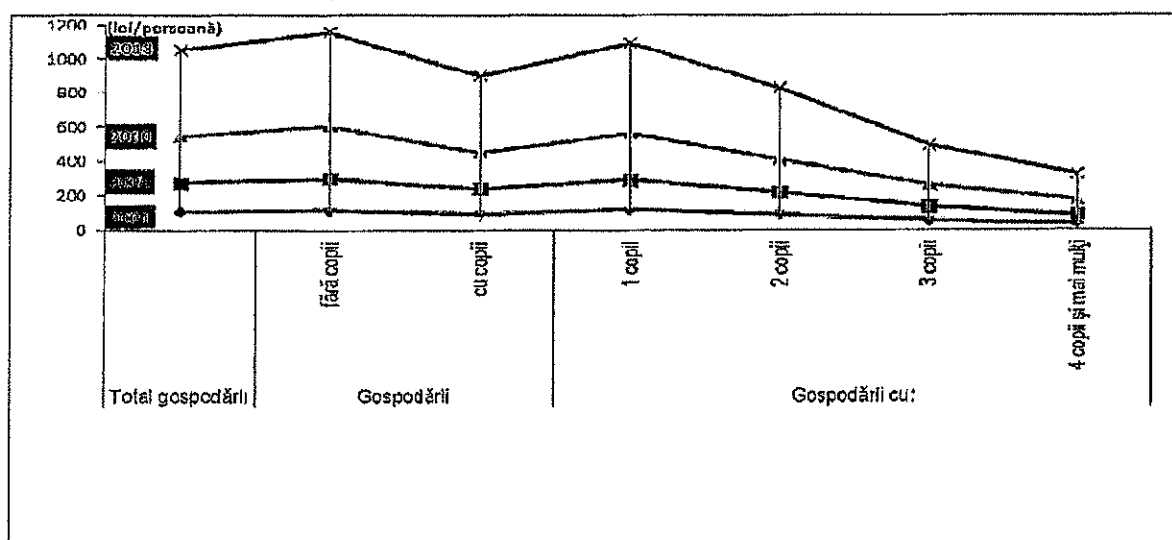

Figura 5.8. Veniturile disponibile medii pe o persoană, după mărimea gospodăriei, în anii 2001, 2005, 2010 și 2018

Sursa: INS, Ancheta bugetelor de familie (ABF)

Figura 5.9. Veniturile bănești disponibile medii pe o persoană, după numărul copiilor din gospodărie, în anii 2001, 2005, 2010 și 2018

Sursa: INS, Ancheta bugetelor de familie (ABF)

Componenta consumului gospodăriilor, după mărimea gospodăriei, arată o scădere a cheltuielilor de consum individual, cu fiecare membru în plus în gospodărie. Tendința se menține și pe principalele componente ale cheltuielilor de consum.

Tabel 5.4. Cheltuielile de consum medii lunare pe persoană, după mărimea gospodăriei, în anul 2018

		Cheltuieli totale de consum	din care:		
			alimentare	nealimentare	servicii
- medie lunară pe o persoană -	1 persoană	1249,82	486,29	408,95	354,58
	2 persoane	1029,22	372,91	384,80	271,51
	3 persoane	927,87	321,01	366,88	239,98
	4 persoane	759,42	282,36	286,41	190,65
	5 persoane	593,34	241,19	218,83	133,32
	6 persoane	508,31	217,01	193,04	98,26

Sursa: INS, Ancheta bugetelor de familie

Nivelul de bunăstare a unei gospodării este determinat, în principal, de numărul persoanelor aducătoare de venit și de numărul de persoane aflate în întreținere, în special copii.

Rata sărăciei relative crește proporțional cu mărimea gospodăriei, creșterea fiind cu atât mai mare cu cât gospodăria are mai mulți copii dependenți.

Tabel 6.1. Rata sărăciei relative după tipul gospodăriei, în perioada 2007-2018

	Gospodării fără copii dependenți*	Gospodării cu copii dependenți	Un adult cu unul sau mai mulți copii dependenți (familie monoparentală)	Doi adulți cu un copil dependent	Doi adulți cu doi copii dependenți	Doi adulți cu trei sau mai mulți copii dependenți
2007	21,5	26,5	46,0	14,1	22,6	51,2
2008	18,7	26,5	41,3	13,8	24,0	57,3
2009	16,8	25,7	33,1	15,3	24,1	55,7
2010	14,8	26,2	32,6	16,0	26,4	62,0
2011	14,5	27,8	38,9	18,2	26,6	52,4
2012	14,5	29,0	33,4	17,6	26,1	57,5
2013	15,1	28,7	35,0	15,8	24,9	62,4
2014	16,0	32,0	31,3	13,6	30,9	70,5
2015	17,2	31,8	39,7	15,3	26,1	69,5
2016	18,3	30,8	41,4	16,4	28,1	61,9
2017	17,8	28,1	31,2	13,2	26,3	61,9
2018	19,2	27,0	41,6	16,4	26,6	53,4

Sursa: INS, Ancheta asupra Calității Vieții (ACAV)

Notă: * persoanele în vârstă de 0 -17 ani

Sursa multor date statistice, grafice și interpretări dintre cele folosite anterior o reprezintă lucrarea „Tendințe sociale - 2019” - ediție întocmită de Institutul Național de Statistică.

5. Taxarea familiilor - procent din total veniturilor brute

Datele statistice cele expuse mai sus arată nivelurile alarmante ale îmbătrânirii populației, ale emigrației persoanelor tinere și ale riscului de sărăcie la care sunt expuse familiile numeroase.

Cu toate acestea, România taxează cel mai mult din Europe familiile formate din persoane sub 30 de ani! Ca atare aceste familii, cu cel mai mare potențial de fertilitate, sunt cel mai predispuse spre emigrare!

Distribution of direct taxes paid by households as a percentage of their gross income by age of the reference person										
QUANTILE	Median									
UNIT	Percentage									
AGE	Less than 30 years									
GEO/TIME	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Romania	:	17,6	20,4	21	20,5	19	19,8	21,5	23,8	25,5
Denmark	30	29,9	29,5	29	26,8	24,9	26	24,9	24,7	25,4
Hungary	16,5	18,4	20,1	19,8	19,3	17,9	14,5	19,7	17,1	22,8
Poland	23,6	24,6	23,8	22,2	22,7	22,4	23	22,9	22,6	22,5
Slovenia	21,4	21,2	22,1	21,4	21,4	20	19,5	19,9	20,4	21,9
Belgium	26,3	25,1	26	22,6	22,8	22,3	25,1	24	23	21,5
Italy	:	20,1	19,5	19,8	20,2	20,5	19,2	21,7	22,2	20,3
Luxembourg	16,7	17,8	18,4	17,5	17	17,5	18	18,8	16,9	19,5
Austria	20,3	19,6	19,2	20,3	17,9	18,2	19	20,9	21,8	19,5
France	:	19	19,1	17,6	16,9	17,8	17,9	18,2	19,5	19,3
Germany (u	15,5	13,4	13	14	14,9	16,4	17,1	20,6	20,1	19,1
Slovakia	14,6	15,4	16	17,6	8,3	8,6	5,3	6,9	14,4	18,7
Sweden	24,2	24,5	20,9	20,1	17,3	18	17,8	18	17,3	17,1
Croatia	:	:	:	:	17,3	17,2	16,4	16,9	16,9	17
Czechia	20	18,2	17,9	16,5	15,1	16	16,2	16,2	16,1	16,6
Latvia	:	10,9	15,3	15,5	15,2	16,4	17,9	18,7	17,9	16,3
Malta	16,4	17,4	14,6	15,4	16,6	16,3	16,7	18	16,9	16
Netherlands	20,3	22,5	23,3	24,5	23,8	20,1	22,4	24,2	15,6	15,5
Portugal	:	14,5	15,5	16	15,1	16,1	18,5	13,4	14,7	15,3
Estonia	18,3	18,1	18	17	15,6	17	18,8	17,8	15,4	14,7
Greece	:	12	10,6	0	0	0	2	3,3	5	14,6
Lithuania	14,2	19,5	15,3	18	19,2	13,6	10,8	11,5	14,2	14,4
United King	20,6	21,5	19,9	19,3	17,5	16,4	14,6	13	14	14
Bulgaria	12,8	16,3	11,8	10,1	7,6	10,3	12,2	17,3	15,3	13,6
Finland	16,5	16,4	15,8	16,3	15,4	14,7	14,9	13,5	14	13
Spain	11,9	12,6	10,4	8,8	8,3	8,1	9,4	8,1	8,7	8,4
Cyprus	5,9	6,2	6,2	6,4	6,5	6,7	6,7	6,8	6,7	7,3
Ireland	8,1	6,4	5,4	3,6	2,8	2	2,3	4,5	4,1	1,1

La taxarea familiile formate din persoane între 30 și 39 de ani ne situăm pe un nedorit loc fruntaș în Europa, locul 4.

Distribution of direct taxes paid by households as a percentage of their gross income by age of the reference person										
QUANTILE	Median									
UNIT	Percentage									
AGE	From 30 to 39 years									
GEO/TIME	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Greece	:	22,1	22,6	22,3	22	19,6	24,9	24,7	33	33,1
Denmark	33,4	33,8	33,9	33,5	32,6	31,7	32	32,2	31,8	31,4
Netherlands	32,6	31,4	33,8	35,3	34,5	35,2	35,8	35	31,6	30,9
Germany (u)	24,3	25,4	25,3	24,7	24,8	25,7	25,9	27,1	27,7	28
Romania	:	18,4	21,2	22,3	22,9	23,8	24	24,8	25,9	25,9
Belgium	27,5	27,1	27	24,7	25,3	23,8	24,1	23,8	24,6	25,3
Austria	22,8	22,2	23,8	24,3	22,1	21,7	22,9	23,2	23,9	24,3
Slovenia	24,2	24,6	24,8	24,5	25,1	24,5	24,2	24,5	24,3	24,2
Hungary	16,9	19,5	22,8	22,4	22,3	20,7	16,6	23,6	24,6	24,1
Finland	24,5	23,5	22,7	22,6	21,8	22,5	22,5	22,4	23,2	23,3
Poland	26,2	27,2	25,9	23,5	23,1	22,8	23,6	23,5	23,8	23,1
Italy	:	21,4	22,6	22,3	22,2	22,5	23,2	23,3	23,3	22,9
Sweden	29,4	28,8	26,2	24,9	23,9	23,3	23,2	22,9	23,2	22,8
Croatia	:	:	:	:	21,2	21,3	20,2	20,1	19,9	21,4
Slovakia	14,6	13,5	14,9	15	7,3	8,1	5,2	6,8	14,8	20,8
Portugal	:	19,5	18,7	17,4	17	19,3	21	17,2	21,6	20,4
France	:	20,5	19,1	18,7	17,9	18,3	18,5	19,1	19,6	20,2
Luxembourg	18	17,2	18,5	19,7	18,8	18,2	20,1	19,4	18,9	19,8
United King	25,1	25,2	24,5	22,7	23,4	23,2	22	20,7	19,9	19,5
Bulgaria	14,1	16,8	13,3	11,5	9,9	13	14,8	17,9	16,3	18,8
Malta	17,8	19	16,8	16,9	17,1	17,2	18,2	18,5	18,6	18,8
Latvia	:	16,1	15,5	16,9	15,2	17,5	18,4	18,7	18	17,5
Czechia	18,8	17	18,1	15,9	14,6	15	15,4	14,6	15,7	15,4
Estonia	17,3	17,5	18	16,7	16	17,6	18,4	18,2	16,4	15,4
Lithuania	15,7	18	16,8	16,5	18	16,4	15,8	14,6	16,7	15,3
Ireland	13,2	12,6	10,5	8,6	11,3	11,5	12,9	14,1	16,6	14,7
Spain	13,7	14	13	12,1	11,5	12,2	12,6	12,3	12,8	12,9
Cyprus	7,5	7,6	7,3	7,5	8,3	8,9	9	9,1	8,4	9,2

La taxarea familiile formate din persoane între 40 și 49 de ani ne păstrăm nedoritul loc fruntaș în Europa, locul 4.

Distribution of direct taxes paid by households as a percentage of their gross income by age of the reference person

QUANTILE	Median									
UNIT	Percentage									
AGE	From 40 to 49 years									
GEO/TIME	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Greece	:	24,5	25	24,6	23,9	22	27,7	27,5	34,5	34,8
Denmark	33,7	34,1	33,7	33,7	32,3	31,2	31,6	31,6	31,7	32
Netherlands	32	30,2	32,9	33,9	33,8	34,9	34,8	34,9	31,3	30,8
Germany (u	23,4	25,4	25,9	25,8	25,7	26	27,2	28,1	28,2	27,8
Romania	:	19,9	22,1	23,4	23,4	22,9	24	24,5	25	25,5
Belgium	25,6	25,4	25,6	23,7	24,1	23,6	24,3	24	23,9	25
Finland	24,6	24	23,3	22,9	22,3	22,8	23,3	23,2	24	24,7
Austria	24,3	24,2	24,8	25	23,7	24	24,1	24,4	24,4	24,5
Italy	:	22,1	23,3	23	23	23,4	23,4	24,2	24,2	24
Sweden	29,1	28,6	25,8	24,8	23,8	23,2	23,1	23,4	24	24
Hungary	16,2	19,1	22,2	22,1	22,1	20,2	16	21,9	23,2	23,8
Slovenia	23,5	23,3	23,5	23,2	23,2	23,6	23,9	23,9	23,3	23,8
Poland	26,1	27,2	25,3	23,1	22,9	22,7	22,9	23,2	23,5	22,9
Portugal	:	20	20	18,3	18,3	19	20,9	16,9	20,4	21,4
France	:	20,7	19	18,3	17,6	18,8	19,1	19,6	20,4	20,6
Slovakia	15,4	14,4	15	15	7,5	8,1	5,5	6,7	15,1	20,6
United King	24,9	24,6	23,9	22,5	23	23,6	21,2	21	19,5	19,9
Croatia	:	:	:	:	20	21,3	20,1	19,3	19,8	19,7
Bulgaria	15,1	16,5	13,5	13,3	10,3	14	16,1	19	16,4	19,6
Luxembourg	16,9	18,2	18,4	19,1	18,6	18,7	18,6	19	18,9	19,6
Malta	16,4	16,9	14,9	15,6	15,2	15,4	16,1	17	17,2	18,5
Latvia	:	17,3	17,8	17,6	15,1	17,1	19,4	20,1	18,8	18
Czechia	19,2	16,9	18,5	16,1	15,2	15	15,7	15	15,3	15,6
Estonia	17,7	16,8	17,2	15,9	15,6	17,2	18,3	17,9	16	15,4
Lithuania	16,6	17,9	17,5	17,5	18	15,9	14,7	13,9	16	14,8
Spain	13	13,7	13,9	12,4	12,5	13,3	12,8	12,5	13,2	13,5
Ireland	11,5	10,2	9,7	7,5	8,5	11,8	11	11,7	12,7	11,7
Cyprus	8,1	8,6	8,3	8,1	8,5	8,2	8,6	8,9	8,7	9,2

Doar la taxarea familiilor formate din membrii în vârstă, care, în general, nu sunt mai sunt activi economic, dar care nici nu mai au copii în întreținere, ne situăm spre coada clasamentului, cu o taxare de nivel scăzut.

Distribution of direct taxes paid by households as a percentage of their gross income by age of the reference person											
QUANTILE	Median										
UNIT	Percentage										
AGE	From 65 to 74 years										
GEO/TIME	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Denmark	27,6	27,8	27,3	27,8	27,9	26,6	27,4	27,9	29,2	29,1	
Greece	:	7	6,5	8,2	10,3	14,7	11,8	14,6	26,4	26,2	
Sweden	29,1	29,5	28,3	28	27,7	26	24	24,2	24,6	23,6	
Netherlands	17,5	16,6	17,3	18,2	20,6	21,5	21,6	21,6	22,7	22	
Finland	19,5	20,1	20,6	18,7	17,3	17,4	17,4	17,7	18,4	19,2	
Italy	:	14,9	15,8	15,3	16	16,4	17,1	18,4	18,7	18,9	
Austria	16,1	17,1	17,1	17,5	16	16	16,4	16,7	17	18,1	
Poland	14,3	15,1	14,7	14,7	14,6	14,5	14,5	15,1	15,3	15,4	
Luxembourg	9,5	10,2	9,9	10,7	10,9	12,6	12,5	13	14,5	14,6	
France	:	10,1	10,1	10,2	10,2	10,6	10,8	11,8	12,7	12,8	
Belgium	8	8	7	3	9,9	7	11	10,9	11	12,2	
United Kingd	11,8	12	12,5	11	11,5	11,2	10,9	11	11,1	11,6	
Germany (u	10,3	10,6	10,2	10	10,2	10,3	10,7	11,1	11,3	11,5	
Spain	0,4	3	6,3	5,4	5	5,5	7,7	7	8,3	8,2	
Portugal	:	3,8	4,4	3,7	3	3,8	5,3	4	7,2	6,9	
Latvia	:	1,4	1,7	2	6,3	2,8	3,4	4,1	4,3	5,8	
Malta	2,1	2,5	0	2,8	2,3	2,3	2,5	3,5	3,6	3,9	
Hungary	0	0,3	0,3	0,2	0,3	0,4	0,4	0,4	0	2,9	
Romania	:	2,1	2	1,9	1,7	1,9	1,9	2,2	2,3	2,5	
Cyprus	0,4	0,4	0,4	0,5	0,5	0,5	0,5	0,6	1,9	1,9	
Bulgaria	1,1	2,5	0,8	1	1,4	1,4	1,3	1,3	1,2	1,3	
Slovenia	0,8	0,9	1	1	0,8	0,8	0,7	0,7	0,9	1,2	
Estonia	0,5	0,6	0,6	0,8	0,6	0,6	0,7	0,9	1,9	0,5	
Czechia	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4	
Slovakia	0,5	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	
Ireland	0	0	0	0	0	0	0,1	0	0,1	0,1	
Croatia	:	:	:	:	0	0	0,3	0	0	0	
Lithuania	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

Schimbări preconizate

Până la momentul actual, pentru creșterea natalității și diminuarea riscului de sărăcie asupra gospodăriilor, statul român a adoptat doar măsuri de tip asistențialist, care având un cost de colectare și redistribuire foarte mare, încurajând în anumite situații ne-munca, au fost foarte ineficiente.

Ca atare politici fiscale care să reducă taxarea progresiv, în raport cu numărul de persoane aflate în întreținere se impun ca o necesitate. Acest tip de măsuri fiscale au un cost aproape nul de implementare și un cost zero de colectare și redistribuire. Încurajând în mod direct natalitatea și munca, ele vor avea un efect benefic și asupra bugetului țării.

Ca o etapă obligatorie în acest demers, considerăm oportună modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu scopul facilitării accesului la condiții de locuire adecvate pentru categoriile de persoane cu risc de excluziune socială reprezentate de familiile numeroase, prin intermediul unei impozitări durabile a clădirilor. În prezent, aceste reduceri lipsesc cu desăvârșire

Impactul macroeconomic

Prezentul act normativ propune măsuri care vor conduce la reduce riscul de sărăcire la care sunt expuse în principal familiile numeroase.

Prin deducerea progresivă a impozitului pe teren se va crea un cadru fiscal prietenos și etic, având ca efect încurajarea familiilor de a avea mai mulți copii și de a dobândi terenuri intravilane și extravilane destinate locuirii sau activităților economice.

O altă consecință a prezentei inițiative legislative va fi încurajarea pieței imobiliare, a unei dezvoltări urbane și rurale durabile.

Impactul asupra mediului de afaceri

Prezentul act normativ propune măsuri care vor conduce la asigurarea unui mediu de afaceri mai bun prin încurajarea natalității, concomitent cu încurajarea accesul tuturor la condiții de trai decente

De asemenea măsurile legislative propuse vor încuraja munca, având un efect benefic asupra sectorului economic prin reducerea lipsurilor de pe piața forței de muncă din România, creșterea consumului, reducerea emigrației, încurajarea imigrației de familii tinere dornice de muncă, și altele asemenea.

Impactul social

Prezentul act normativ propune măsuri care vor conduce la asigurarea unui climat social mai echitabil, mai favorabil dezvoltării economice, printr-o impozitare în raport cu venitul per membru de familie.

Modificări ale veniturilor bugetare,

La nivelul anului 2019 existau un număr de 56.015 gospodării cu 4 sau mai mulți copii, cu un venit mediu lunar brut per persoană de aprox. 1000 lei. Numărul de familii cu 4 sau mai mulți copii a fost în scădere în 2019 față de 2018 cu peste 10.000 de familii!

Prin urmare, menținerea aceluiași nivel de impozitare a terenurilor fără a ține seama de numărul de persoane care locuiesc într-un spațiu a dus și duce la creșterea emigrației și la reducerea populației tinere. Prin pierderea continuă de populație tânără asistăm la depopulare, la descreștere a activității economice, la reducerea încasărilor la bugetele locale.

În plus menținerea impozitării nediferențiate duce la polarizarea socială și la mărirea unor grupuri sociale vulnerabile.

Măsurile propuse vor stopa aceste efecte negative și vor duce la îmbunătățirea climatului economic și social prin creșterea natalității, reducerea emigrației, reîntoarcerea multora dintre familiile tinere emigrante, orientarea spre muncă, iar nu spre ajutor social, creșterea forței de muncă disponibile, creșterea consumului și a nivelului de trai.

Apreciem că impactul asupra bugetului de stat, dar și asupra celor locale, va fi puternic pozitiv datorită factorilor enunțați anterior.

Impact financiar

Impactul bugetar (impozit pe profit) va fi pozitiv deoarece menținerea aceluiași nivel de impozitare a terenurilor fără a ține seama de numărul de persoane care locuiesc într-un spațiu a dus și duce la creșterea emigrației și la reducerea populației tinere. Prin pierderea continuă de populație tânără asistăm la depopulare, la descreștere a activității economice, la reducerea încasărilor la bugetele locale.

În plus menținerea impozitării nediferențiate duce la polarizarea socială și la mărirea unor grupuri sociale vulnerabile.

Măsurile propuse vor stopa aceste efecte negative și vor duce la îmbunătățirea climatului economic și social.

Apreciem că impactul asupra bugetului de stat, dar și asupra celor locale, va fi puternic pozitiv datorită factorilor enunțați anterior.

Calculule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare

VENITURI TOTALE DUPĂ NUMĂRUL COPIILOR SUB 18 ANI

- medii lunare pe o persoană, lei -

Anii	Total gospodării	Gospodării fără copii sub 18 ani	Gospodării cu copii sub 18 ani	gospodării cu:			
				1. copil	2 copii	3 copii	4 copii și mai mulți
VENITURI TOTALE							
2018	1631,17	1730,39	1487,97	1809,83	1361,72	812,16	507,78
2019	1852,73	1954,22	1711,67	2043,12	1574,53	1023,41	591,90

Sursa datelor: Ancheta bugetelor de familie

DISTRIBUȚIA GOSPODĂRIILOR DUPĂ NUMĂRUL COPIILOR SUB 18 ANI

- date absolute -

Anii	Total gospodării	Gospodării fără copii sub 18 ani	Gospodării cu copii sub 18 ani	gospodării cu:			
				1. copil	2 copii	3 copii	4 copii și mai mulți
Numărul de gospodării*							
2018	7494330	5375819	2118511	1214940	708174	130472	66926
2019	7606278	5341271	2165007	1221907	756866	130219	56015

Sursa datelor: Indicatorii sunt estimați pe baza rezultatelor cercetării selective - Ancheta bugetelor de familie

Nota: În accepțiunea Anchetelor de Familie se consideră „copii” toate persoanele de sub 18 ani care se află în întreținerea

Față de cele prezentate, a fost promovat prezentul proiect de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal cu scopul înlesnirii unor condiții de trai și activități agricole adecvate pentru familiile numeroase, prin intermediul unei impozitări durabile a terenurilor, guvernată de o politică de coeziune socială.

INIȚIATOR:

DEPUTAT Ilie - Alin Coleșa

LISTA

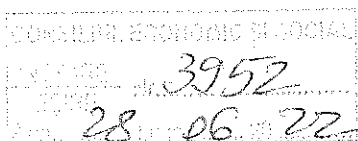
Suținătorilor propunerii legislative - „Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu scopul înlesnirii unor condiții de trai și activități agricole adecvate pentru familiile numeroase, prin intermediul unei impozitări durabile a terenurilor, guvernată de o politică de coeziune socială”

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
1	SİMION GEORGE NICOLAE	AUR	
2	SCRIPNIC LILIAN	AUR	
3	STOICA CIPRIAN-TIN	A.U.R.	
4	Lucian Florin Tușeșu	AUR	
5	BALABASCIUC CĂLIN C-TIN	AUR	
6	Ioaneta Crăstian	AUR	
7	Gădianu Rodu	AUR	
8	Enechi Răzică	AUR	
9	COLEȘA ILIE-ALIN	AUR	
10	ȘERBAN CĂMILIA	AUR	
11	ANDRESCA ANTONIO	A.U.R.	
12	DUMITRU FLUCUȘ	AUR	
13	VIRUS SILVIU PĂUNESCU	AUR	
14	Bădru George	AUR	

LISTA

Suținătorilor propunerii legislative – „Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu scopul înlesnirii unor condiții de trai și activități agricole adecvate pentru familiile numeroase, prin intermediul unei impozitări durabile a terenurilor, guvernată de o politică de coeziune socială”

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
15	DAN TAMARA	AUR	
16	BLENEI EUDOCIMIA	AUR	
17	CIOLOMEA VALENTIN - RICA	AGR	
18	MATEESCU SEM	AUR	
19	POAMA SOFINEL	AUR	
20	Costea Adrian	AUR	
21	ADRIAN CĂTANĂ	AUR	
22	IONUȚ NEAGU	AUR	
23	BUSUIOC IULIANA	AUR	
24	CLAUDIU-RICHARD TĂRZIU	AUR	
25	RODICA BOANCA	AUR	
26	LATIC SERIU	AUR	
27	DĂNESCU MIHAIL	AUR	
28	HANGAN ANDREI	AGR	
29	VOLOVKA BOU	AUR	
30	MITREA DUMITRINA	AUR	

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu scopul înlesnirii unor condiții de trai și activități agricole adecvate pentru familiile numeroase, prin intermediul unei impozitări durabile a terenurilor, guvernată de o politică de coeziune socială

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. I. – Legea nr. 227 din 8 septembrie 2015 privind Codul fiscal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 688 din 10 septembrie 2015, se modifică și se completează după cum urmează:

1. După litera i) a articolului 453, se introduce o nouă literă, litera j), cu următorul cuprins:

j) Copil în întreținere: copilul sau persoana care a dezvoltat relații similare celei dintre copil și părinte, care este minor sau major, al cărui domiciliu sau reședință este la adresa de domiciliu sau de reședință a persoanei fizice în a cărei întreținere se găsește, dacă se află în continuarea studiilor, dar fără a depăși vârsta de 26 de ani, și ale cărei venituri lunare, impozabile și neimpozabile, nu depășesc salariul minim brut, stabilit potrivit legii, cu excepția veniturilor prevăzute la art. 62 lit. o), w) și x), a pensiilor de urmaș convenite conform legii, precum și a prestațiilor sociale acordate potrivit art. 58 din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

2. După alineatul (8) al articolului 465, se introduc trei noi alineate, (8¹) - (8³), cu următorul cuprins:

(8¹) Impozitul pe terenurile aflate în proprietatea unei persoane fizice, situate în intravilanul sau extravilanul localității unde aceasta își are adresa de domiciliu

sau de reședință, se reduce procentual în raport cu numărul de copii pe care acesta îi are în întreținere, după cum urmează:

- 10% pentru persoanele care au un copil în întreținere;
- 25% pentru persoanele care au doi copii în întreținere;
- 50% pentru persoanele care au trei copii în întreținere;
- 100% pentru persoanele care au patru și peste patru copii în întreținere.

(8²) Impozitul pe terenurile aflate în proprietatea unei persoane fizice, situate în intravilanul sau extravilanul localității unde aceasta își are adresa de domiciliu sau de reședință, se reduce procentual în raport cu numărul de copii pe care acesta i-a avut în întreținere timp ce cel puțin 10 ani consecutivi, dar pe care nu-i mai are în întreținere, după cum urmează:

- 5% pentru persoanele care au avut un copil în întreținere;
- 10% pentru persoanele care au avut doi copii în întreținere;
- 25% pentru persoanele care au avut trei copii în întreținere;
- 50% pentru persoanele care au avut patru copii în întreținere;
- 100% pentru persoanele care au avut cinci și peste cinci copii în întreținere.

(8³) Reducerea totală calculată conform alin. (8¹) și (8²) nu poate depăși pragul a de 6 ori salariu minim brut per țară garantat în plată, stabilit potrivit legii, la începutul anului fiscal pentru care se calculează impozitul.

Art. III. - Reducerea de la plata impozitului, stabilită conform prevederilor alineatelor (8¹) - (8³), ale articolului 465, se aplică începând cu data de 1 ianuarie a anului următor publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. IV. - Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 688 din 10 septembrie 2015, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu modificările și completările aduse prin prezenta lege, va fi republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă numerotare.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 alin. (1) și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

Președintele Camerei Deputaților,

Președintele Senatului,